

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nč.); izven Trsta pa po 8 st. Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas!

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr. Zaročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Prevarijene nade plemenitih mož.

Ozirom na slavnost v Dolini piše »Naša Sloga«: »Na glasovitem taboru leta 1878 v Dolini pojavila se je prvokrat sloga in pobratimstvo med Slovenci in Hrvati v obče, a v naši siromašni Istri še posebej. Na taboru se je govorilo hrvatski in slovenski pred ogromno množico 8000 poslušalcev, ki so navdušeno pozdravljali tedanje govornike. Od teh je med živimi edino še naš velezaslužni rodoljub od av. Ivana, g. Anton Trobec. Ostale govornike, to je, Viktorja Dolence, Jurija Jana, Petra Peršca in Ljudevika Vuličevića, že davno pokriva črna zemlja. Tudi teh mož je treba da se spominjamo povodom proslave 25 letnice tabora, ker njihova zasluga je, da se je v teh krajih pričelo vzdramljati narod. Ako danes čitamo govora teh mož, opažamo njihovo plemenito prizadevanje, da bi se osiromašenemu in zapuščenemu narodu pomagalo do boljše in srečnejše bodočnosti. Ali opazimo še nekaj drugega: kako so se ti možje varali v svojih nadah, kako so pričakovali podpore in pomoči v naši narodni borbi za obstanek — od c. kr. oblasti! Ako bi danes vstali iz temnih grobov — kako ljuto bi se kesali, da so preneglo verovali njim, ki imajo sladkor na jeziku, a žolč na srcu. Ali, če so se oni dali zavesti ali prevariti po sladkih obetanjih, moramo biti mi mlajši oprezniji ter ne zaupati nikomur drugemu, nego sami sebi in svojim istokrvnim bratom! Pogreške, ki so jih naši očetje napravili nehoté, naj bodo nam v strašilo za bodočnost. Uzdajmo se u se i svoje kljuse!»

Z eno veliko in krepko črto je »Naša Sloga« načrtala tu vso neuspešnost dosedanje slovenske politike. A kdo ne občuti ravno sedaj, pod sedanjo vlado, vse usodne resničnosti izpovedbe v puljskem letu, da imajo namreč oni, ki imajo za nas sladkor na jeziku, grenak žolč v srcu? Na vanko rekrimacije potom naših zastopnikov odgovarjajo vladni ljudje s sladkorjem na jeziku, da je naše pravo neoporečno in da se vlada zaveda v polni meri svoje dolžnosti, da čuva naše pravo. Ali ob vseh teh zagotovljanjih moramo gledati, kako se nam dan za dnem, uro za uro neusmiljeno krši to naše pravo in se nam krati, kar nam gre po tem pravu. Bodi pa, da to delo krivice in neusmiljenosti opravljajo državni organi

sami, ali pa je vrše drugi ob nemi szištenosti teh organov.

Povodom tabora v Dolini je bila z Dunaja doli izrečena iz vladarjevih usttolažilna, nadobudna beseda. Zadovoljstvo je prišlo do izraza na izjavi udanosti tacega naroda, kakoršen je naš hrvatsko-slovenski narod v Istri. S tem je bilo zadobilo najvišjo sankcijo vse vzvišeno delo plemenitih mož za povzdigo tega naroda, je bilo priznано, da je v interesu države, ako se ta narodojstvi in okrepiti, fizično in psihično.

Cvetoče so bile nade, ki so jih te besede s prestola doli vzbudile v srcih tedanjih naših mož voditeljev. A sporočilo teh mož je razliko svit lepih nad na vsa srca našega naroda, ki so vsklíkala v uverjenju: napočil je vstajenja dan, dan osvobođenja iz spon, v katere je vse življenje našega naroda v tužni Istri, ukovala kruta latinska oligarhija.

Od tedaj, ko je tako lepo vzkliklo cvetje lepih nad, je minolo eno četrststoletje. — A kako je uprava države postopala v vsej tej dobi z našim narodom-trpinom? Istim narodom, nota bene, katerega je popred tolikokrat, kadar-koli je pretila nevarnost, zvala na pomoč: v njegovem, v naroda jeziku mile apeđujočana njegova vsikdar sijajna izkazano zvestobol!

Če bi hoteli primeroma označiti in ožigosati postopanje v vsej tej dobi od strani onih, ki imajo — kakor je izborna povedala »Naša Sloga« — za nas sladkor na jeziku in žolč v srcu, morali bi tudi mi pomakati pero v kareibodi, kar bi bilo stokrat grenkeje, nego se žolč. Stojajoči ob zaključku tega četrststoletja stojimo ob gromadi strnih nad, krivičnosti in zavratnosti od strani drugih in samo-prevar na naši lastni strani!

Naša lahka vera, naša zaupljivost — ta je naš podedovani greh radi katerega trpimo. S pelosom v duši izpovedujemo danesta greh našega roda. Ali če bi se smeli nadejati, da se izpolni želja »Naše Sloga«, to je, da si homo znali odeslej erpiti pouka iz grehov naših očetov, ali grehov, storjenih z najplemenitejšimi nameni in v znanem slov. poštenju — potem se nam ob 25-letnici v Dolini ogrenela čustva osiade zopet in reči bomo smeli: bila je to sicer doba grenkih skušenj, bila je to doba mučeništva za naš narod in doba divjih političnih orgij njegovih nasprotnikov, ali nismo jo živeli zastonj!

pesem, a mlade cvetlice so se prigibale trudne k tlom. »Ah, glej ga samotarja! Veselo se mu je nasmajal prijatelj Milan, ki se je vračal s sestro, krasnim idealom črnolasko, v mesto. »Da Vaju predstavim. Slavko Krivan, osmošolec — moja sestra Milena«. Slavko se je malo neokretno priklonil in prijel ponujeno roko. Prijetna zadrega ga je objela, pogledal je v zorno lice. Milena je povesila krasno glavo, a Slavku je zalila rdečica obraz. Milan je zapazil smehljaše prijateljevo zadrego in ga iz same hudomušnosti povabil naj gre z njima. —

Od onega časa je postal Slavko zamišljen. Če je pisal, če je čital, vedno mu je silila njena angeljska glavnica pred oči. Izkušal je pregnati si misel na njo iz glave, ali čim več se je trudil, tem bolj se mu je usiljevala. — Kar nevede je urezaval, kamor je le mogel, ljubljeno ime.

V šoli so stari profesorji zmsjevali glave. »Kaj Vam je Krivani? Ste li bolan? Zdaj ste pred maturo, a vedno tako zamišljen«. Sošolci so se mu smehljali hudomušno. Ah, ta Milan.

Slavko se za vse to ni zmenil. Ljubezen do Milene mu je postajala vedno bolj nekaka življenska potreba. Da bi jo večkrat videi, je začel zahajati k Milanu. »Pripravljajva se za maturo«, mu je dejal. In Milan ga je razumel.

Slavko je iskal priložnosti, da bi govoril

Na ruševinah starih praznih nad naj vsklije modro, kritično, sistematično delo — samopomoči!

Politični pregled.

V Trstu, 4. septembra 1903.

Jugoslovanski glas o krizi. Dunajska »Information« priobčuje daljši dopis iz peresa enega jugoslovanskih poslancev. Avktor se bavi z ogrsko krizo in posebnost z delovanjem iste na naše tostranske politične razmere.

Uvodoma pravi, da petrtost v odločilnih krogih vzbuja izlasti zavest, da so sedanji dogodki le posledica njihove dosedanje popustljivosti nasproti radikalnim strujam na Ogrskem.

Potem se bavi avktor z vedenjem nemških strank nasproti dogodkom na Ogrskem. Sedaj so te stranke kar nenkrat v strahu za jednotnost vojske in položaj monarhije kakor vevlasti. Ali njih ne bi skrbelo toliko, ako bi se ne bali, da bodo aspiracije Madjarov delovale tudi na Slovane v tej polovici. Hinc illae lacrimae — za nemško nadvladje v tej polovici se boje! Če bi ne bilo te bojazni, bi se naši Nemci kmalu sporazumeli z Madjari, pa bilo to tudi ob materialnih žrtvah za našo polovico.

Tu začenja dopisnik govoriti o stališču, ki je imamo mi Slovani zavzeti nasproti dogodkom na Ogrskem. On meni, da moremo mi ostajati razmeroma hladni. Tu pa se strinjamo z njim in se ne strinjamo. Strinjamo se z njim, ko obsoja, da se je dosedaj v vojski dušil narodni čut in ako se hoče le v nemškem poveljstvenem jeziku videti moč vojske. Ne strinjamo se pa, ako meni, da moremo mi Slovani ostajati hladni nasproti zahtevi Madjarov po madjarskem poveljstvenem jeziku. To zahtevo moramo odklanjati ravno v ime narodnega čuta! Saj Madjari ne zahtevajo madjarskega poveljstvenega jezika samo za res madjarske polke, ampak ga zahtevajo za ogrske polke! Pojm »madjarsko« je etnografsčen in ni nikakor identičen s pojmom »ogrsko«, ki je geografsčen. Madjarsko pleme ne sestavlja niti polovice prebivalstva na ogrski zemlji. Če odklanjamo germanizovanje v vojski, moramo istotako odklanjati madjariziranje v vojski: Romunov, Nemcev, Slovakov, Srbev in Hrvatov.

z Mileno na štiri oči. Videval je, kako zarudeva pod njegovimi pogledi, vedel je, kako dobra mu je in v njegovem srcu ga je nekaj sililo k njej. S hrepenenjem je čakal trenutka, ko jo bo mogel prvič poljubiti, ko jej bo mogel dejati: »Ljubim te, ljubim tako strastno!« Slikal si je ljubavne prizore in sanjal o belem dnevu ure in ure o njej.

Od Milana je izvedel, da pojde on z Mileno na ples v kazino. Vedel je, da bo pustil brat sestro večnoma samo in norel za svojimi. Oh, ko bi mogel biti tedaj sam z Mileno!

Odločil se je, da pojde na ples. Povedal je to Milanu, a Mileno je poprosil za en valček.

Milan se je pomenljivo nasmehljajal, a Milena ga je ljubko pogledala: »Tudi več nego enega, če Vam bo ljubo.«

Ples je bil brilanten. V omamljajočih skordih so se vrteli pari po gladkih parketih in pozabljaše na skrbi in tuge življenja so pili iz očij v oči ljubezen. Tisoč lučie je razlivalo svetlobo po dvorani, tisoč lučie je grelo in marakateri parček je tožil, da je neznosno gorko in iskal si je v temnem vrtu hladila.

Slavko je vstopil nocoj prvič v veliki svet. Elegantna postava, v črnem fraku, brčice zavihane ponosno navzgor, je vlekel pozornost marsikatero gospe in gospice nase. A tega se

Kar se dostaje gospodarskega razmerja med obema polovicama, meni avktor, da bo predstojela nagodba absolutno zadnja, ali do te da pride še na vsaki način, ker krona ne dopusti, da bi se že sedaj izvršil neizogibni proces. Tudi Nemci bodo končno votirali to nagodbo, samo da bodo o tem kuhali tudi svojo juhuco. Ali sedanje ministerstvo nima na eni strani več moči, da bi izposlovalo od Nemcev nekoliko odjenljivosti nasproti zahtevam Čehov, na drugi pa je izgubilo vse zaupanje Slovanov. Moralo se bo torej umakniti ministerstvu, ki bo bolj energično nasproti Nemcem in ki bo uživalo več zaupanja na strani Slovanov. Jesen mora prinesiti zjasnjenje. Mora priti mož, ki se ne bo izrabljajal s hipnimi skrbmi in zadovoljeval s hipnimi vspehi, ampak ki prinese seboj politički program v velikih potezah na podstavi enakopravnosti in enakoveljavnosti vseh narodov in ki bo izvajal ta program z železno konsekvenco. S pravim možem pride streznenje tudi med radikalno nastopajočimi življi — drugače pa se bližamo temni bodočnosti.

Kriza na Ogrskem. Cesar biva zopet v Budimpešti. To pomenja, da se prične nadaljevanje s prizadevanji za rešitev krize. Položenje je isto, kakor smo je označili včeraj, k večjemu bi bilo pripomniti, da se razpoloženje v opoziciji vidi za eno nijanso poslabšano, poejtrano. Te dni so se bili oglašali v opoziciji posamični glasovi, ki so bili za to, da bi opozicija odjenjala v toliko, da bi se za sedaj odtegnila zahteva po madjarskem poveljstvenem jeziku. Sedaj pa se jako močno glasovi, ki so proti vsaki odjenljivosti. A važno je, da se izjavljata za nadaljnjo neizprosno borbo voditelja Košut in Barabas. Izlasti je sedanje nastopanje Košutovo značilno, kajti on je bil ravno, ki se je bil prvi začel pogajati z grofom Khuenom Hedervaryjem. Poslanec Barabas se je izjavil včeraj kar naravnost, da bodo Košutovei nadaljevali boj tudi proti eventuelni izrečni volji monarha. »Mi ne moremo nikakor odnehati od minimuma svojih zahtev. Mi ne postanemo mehki in ne bomo omahovali; in če tudi (kakor se govori) cesar ne odjenja, pa ne bo ne davkov, ne novincev.«

Tako je govoril včeraj Barabas. Košut pa je menil v pogovoru z nekim poslancem

niti zavedal ni. Poblešno, nekam neokretno se je vedel. Oskodnost ga je navdajala napram tako živemu valovenju življenja. Le zdaj pa zdaj se je tudi on udajal sladkim akordom, a svojim damam je bil sicer lep, a ne zabaven kavalir. Vedno mu je uhajalo oko poželjivo k vratom, in dolgo časa je čakal zaman. —

Slavko je bil ubogih starišev nadarjen sin. Do svoje ljubezni do Milene živel je izključno le knjigi. Življenje, kakoršno so živeli njegovi prijatelji, mu ni ugajalo. Ogibal se jih je, bili so mu prelahkomiselni. Živel je večnoma od svojih instrukcij, ker ni hotel biti svoje stari mameci, ki je živela na deželi, v breme.

Slavko je moral dolgo časa čakati, predno je prišla zaželjena dvojica. Krasna je bila Milena, ko je vstopila. V zali plesni obleki se mu je zdela v čarobnem svitu še lepša, kot navadno, vesel jima je hitel nasproti. — »Zdravo, prijatelj«, ga je pozdravil Milan, a Milena je le koketno aignila glavo.

»Ti, prijatelj, bodi tako dober, zabavaj Mileno, jaz ne utegnem«. Kdo bi bil srečnejši, nego Slavko? Odpeljal je Mileno in kmalu sta valovila v prijetnem valčku. Slavko je mislil, da je v raju. Čutil je, kako utriplje njeno srce, čutil njen gorki vzdih, prvič v svojem življenju ji je bil tako blizu.

Ples na ples je sledil. Slavko se je osrčil, Vedno bolj očitno je odkrival svoja čustva

PODLISTEK.

Jutri

pričetek velezanimivega francoskega romana

„Ženska tridesetih let“

katerega je spisal

Honoré de Balzac.

Ljubezen.

Spisal R. Franov.

Zunaj je cveto in živel. Narava se je vzbujala. Bila je pomlad. Vabilo in mikalo je človeka, naj pride ven, naj si odpočije sred zelenja od vsakdanjih skrbi. Vendar ni zapustil Slavko svoje sobice. Do mraka je slonel nad knjigami in še le ko je zabajajoče solnce rdečilo nebo, je šel v božjo naravo, da se sprehodi, da se navžije svežega zraka.

Iz okolice so se vračali izletniki s šopki pomladanskih cvetlic v mesto. Vsi so bili glasno veseli, veselo govorčenje se je razlegalo. Počasi se je razvedril tudi on, tudi njemu je odprlo veselje srce in zaželel si je ostati delj časa v prirodi.

Krenil je v stransko stezico. Ravno je zahajalo solnce, ptčki so peli svojo večerno

in v polnem soglasju s tovarišem mu Barabasom: »Jaz nisem odobral nadaljevanja boja. Ali od tedaj so se razmere spremenile. Boj se mora nadaljevati in ga ne smemo zaustaviti, dokler ne bo trumfiral madjarski jezik.«

Sploh so vsi madjarski listi vseh strank jako nejevoljni, ker so se razne avstrijske, a mej temi tudi nemške stranke, jele oglašati proti zahtevam Madjarov. Pravijo, da je tako umešavanje v ogrske stvari nedopustno. To je sicer malce drzno trditev, češ, da je vprašanje uvedanja madjarskega poveljstvenega jezika, kar je to isto kakor uvedanje madjarske samostojne armade, le notranja stvar Ogrske, dokler Madjari reflektirajo na to, da bi naša polovica pomagala vzdrževati to madjarsko vojsko. Ali ne gleda na to, naj bi Madjari izprašali svojo vest, koliko krat so se Madjari že umešavali v čisto notranje politične stvari naše polovice! Niso li oni pomagali strmoglaviti Badenija? — Istotako Thuna?! In to — Nemeem v prilog! Potem takem naj se Madjari nikar ne jeze, ako isti Nemei malce posezajo preko Litve, so seba pa, ko je še ta razlika, da o sedanjih madjarskih zahtevah ne gre le za strogo notranje ogrske stvari, ampak se ima rešiti vprašanje, ki globoko zaseda v interese skupne monarhije in v meso interesov naše polovice!

Ustaja na Balkanu. Iz Drinopolja javljajo, da se turški divizioner Šukri paša vpešno bojuje proti ustašem. Ujel da jih je že več stotin. Poslužuje se v veliki meri topništva. Turška vlada je vsem poslanstvom dostavila neko poročilo, v katerem pripoveduje, da se na bolgarskih tleh javno ustanovljajo ustaške čete in da se očito pošilja streljivo in orožje v Macedonijo, ne da bi bolgarska vlada tega zabranila. Predvčerajšnjim je turški sultan nasproti vojnemu ministru izrazil nado, da se v enem mesecu uničijo vse ustaške čete, naproti najvišjim grški in bolgarskim svečnikom pa je izjavil, da obžaluje dogodivša se nasilstva in da mu je jednako pri srcu blagor vseh svojih podanikov, naj isti pripadajo katerej si bodi narodnosti in veri.

»Berliner Tageblatt« poroča, da se turška vlada pogaja z otomansko banko glede najetja novega posojila, katero se garantira z uvedenjem novih davkov.

Iz ustaških dežel prihajajo vedno nova poročila o turških grozovitostih. Tako so turki v vsi Verčani obesili dva bolgarska duhovnika, nekemu tretjemu pa so odrezali obe ušesi.

V Bukarešti je policija zaprla nekega Nikolaja Cvetkova, iz Drinopolja, agenta macedonskega odbora, ki je nabiral prisose za ustajo. V enem samem mesecu da se mu je posrečilo nabrati 35.000 frankov.

Tržaške vesti.

Premeščenja in imenovanja duhovnikov v tržaško koperski škofiji. Kapelan Mihael Carbé, do sedaj v Poljanah, je pre-

a ona je slonela na njegovih ramah in mislila, da čuje nebeško harmonijo.

Končala je prva polovica zabave. Plesalci in plesalke so se deloma razšli, nekateri so promenirali po dvorani. Stare matere so motrile skozi naočnike pazljivo svoje hčere in njih kavalirje in potspljale se v mislih v svojo mladost.

Po kotih so tožile stare device, kako »ferdirban« je zdaj svet, kako negalančni so sedanjí gospodje.

Milena in Slavko sta stopila k oknu. — »Kako krasen večer«, je začela Milena. »Glejte koliko zvezdic.«

»Če vam drago, gremo na vrt. Od tam jih lepše vidimo.«

Sklonila je glavico, želela je biti z njim na samem. Vzela sta ogrinjalo iz garderobe in stopila na plano.

Bil je res krasen večer. Z neba je razsipala luna mehke svite po nasadu. V mesečini so se svetili Milenini krasni črni kodri v temno modrem odsvitu. Na njeni beložidani obleki je nijansirala senca v modrih barbah.

Stopala sta tiho drug ob drugem, zatopljena v svoje misli. Srce jima je drhtelo. A usti so ostale zaprte, le oko je včasih počivalo na drugu.

Ujela sta se s pogledi. Ona je povesila glavico, a on se je sklonil nad njo in tiho šepetal: »Ah Milena, kako te ljubim!«

(Pride še.)

meščen v Brgrad, a iz Brgrada odhaja na njegovo mesto Kazimir Mandić. Kapelan ljudovik Šone je premeščen iz Hrušice za dubovnega pomočnika k sv. Jakobu v Trstu; Josip Gortan je premeščen iz Zminja kakor duhovni pomočnik v Buzet.

Od novomašnikov so imenovani: Josip Mandić duhovnim pomočnikom v Zminju; Ivan Mandić duhovnim pomočnikom v Lovranu, Ivan Olič duhovnim pomočnikom v Hrušici in Anton Pernarcich duhovnim pomočnikom v Rojanu.

Žal, da vrsta teh premeščenj in imenovanj zaključuje tako — žalostno.

Slavnosti v Vidmu. »Soča« priobčuje ta-le zanimivi dopis iz Vidma:

Ves čas slavnosti sem opazoval, da mi podaniki italijanske zvezde ne znamo prirejati takih in tako viharnih ovacij kakor vaši avstrijski Italijani, ko prihajajo sem k nam. Brez dragih gostov iz Gorice, Trsta, Istre in vse vaše Furlanije bi ne bilo nikdar tako presrečnega slavlja, kakoršnega sta bila deležna kralj in kraljica povsod, kjer-koli sta se pokazala. Zato smo jim mi, oduševljeni oboževalci svoje kraljice, prav od srca hvaležni, da so došli sem k nam v tako ogromnem številu.

Že na kolodvoru so bile med onim malim številom dam, ki so imeli vsprejeti kraljico, tudi zastopnice z one strani, med njimi dve dami iz uredništva »Corriere Friulano«. — In te pogumne dame, ki se ne boje črne pike v knjigi vaše policije, so živiale ves čas naše simpatije.

Avstrijske Italijanke so se odlikovale tudi pozneje, ko je vsprejemala kraljica Jelena deputacije. V imenu Tržačank je govorila gospica Lucilla Muratti, ki biva sicer v Vidmu, ker je bil njen oče izgnan radi prevelikega patriotizma; gospica Muratti je v Vidmu jako čislana. Ona je poklonila kraljici v imenu Tržačank prekrasen šopek s trobojnimi trakovi (zelen, bel, rdeč) in z grbom tržaškega mesta, nad katerim je plavala »stella d' Italia«. V svojem kratkem nagovoru ja zagotovila kraljico, da jej bodi to evetje »quale pegao d' amore e devozione delle donne triestine«.

Šopek Goričank je bil okrašen z belimi in modrimi trakovi; na jednem je bil naslikan goriški grb, na drugem pa: Gorizia. Tudi malo besed govore dovolj, ako prihajajo od srca in najdejo odmev v srcu. V tem slučaju je bilo gotovo združeno oboje. — Kraljica jim je povedala, da je bila že v Gorici.

Tretje v družbi dam, ki so bile vsprejete, so bile gospe in gospice iz Št. Petra ob Nadžici, še pred kratkem imenovanega: Št. Peter Slovenski (San Piero degli Slavi). Gospa Musoni je poklonila kraljici prekrasen šopek cvetlic, a z njega so viseli v prelepi slogi trobojni trakovi: italijanski in slovenski a na slovenskem traku je bil slovenski napis: »Svoji kraljici prebivalci Št. Petra ob Nadžici«. — Kraljica se je neizmerno razveselila tega šopka in vse navzoče dame so opazile na njej neko posebno ginjenost. — In tresočim glasom je zahvalila Slovenke za dokaz ljubezni in zvestobe. Govorila je pa italijanski.

Profesor preč. g. Ivan Trinkl o je pozdravil kraljico — po srbski v imenu beneških Slovencev.

Trije šopki: tržaški, goriški in slovenski so pozneje krasili voz kraljice. Kralj je vtrgal iz slovenskega šopka cvetko ter si jo zataknil na prsi, rekoč: To je cvet mojih Slovanov. — (Ecco il fiore dei miei Slavi!)

Ali se ne glasijo čudno te novice iz Italije? Doma ste slovenski Goričani in Tržačanje v neprestanem ravsu in kavsu z italijanskimi gospodovalci, ki vam ne privoščajo življenja ter preganjajo vašo narodno trobojnico, — ta v Italiji pa so se njihovi šopki in grbi družili s slovensko trobojnico, da, prišli so v družbo — slovenske besede na trobojnem traku Slovenk iz kraljestva. Alini to pomemben znak, kako o mora kdaj prenehati boj med Slovani in Italijani?! Jaz sem uverjen, da se združita kdaj ves slovanski in romanski svet proti skupnemu sovražniku — Germanu!

Za pokoj duše blagopokojne cesarice Elizabete bo v četrtek dne 10. t. m., kakor dan obletnice cesarične pretragične smrti v katedrali sv. Justa zadušnica.

In zopet!! Ko je bilo nedavno temu neko mesto na c. kr. okrajnem sodišču v slovenskem Bovu razpisano v našem trža-

škem vladnem listu samo v ital. jeziku, smo nastopili mi proti temu z glasnim protestom: proti takemu uradnemu zapostavljanju našega jezika. In povdarili smo, da tako postopanje involvira drzno kršenje načela enakopravnosti, na katerem načelu slone avstrijska ustava in zje temeljni zakoni, a ob enem da znači tudi preziranje do slovenskih refleksantov, katerih mora biti za mesto v izključno slovenskem kraju. Tako smo protestirali opravičeno nedavno temu. In ker se je temu našemu prot-stu pridružilo tudi ljubljansko in goriško slovensko novinstvo v takem soglasju, kakoršnega je postalo silo redko v nas Slovenceh, menili smo — da si nas uče britke skušnje, da se ne udajamo radi dobrim nadam —, da to pot vendar nekaj zla skupni slovenski glas in da naše sodne oblasti prenehajo s takim slučajem kršenja enakopravnosti in naravnost žaljivega zapostavljanja jezika večine prebivalstva v deželi.

Gola in očtna pravica je bilo to, čemur smo se nadejali: posulat tega, kar je javna uprava, ne iz v z e m š i justične, dolžna dajati v jednaki meri vsem državljanom, najskromnejša in najopravičenejša zahteva! In vendar: sinočnji »Osservatore triestino« nas je zopet poučil črno na belem, da smo tudi s to zahtevo predaleč segali, in da smo bili predrzni v svojih nadah, ako smo menili, da bo justična uprava uvaževala glas slovenske javnosti in da slednjič vendar odneha od absurduma, da v svojih razpisih služeb za slovenske kraje trmasto vzdržuje italijaniteto po večini slovenske dežele!

Sinočnji »Osservatore« prišča razpis službe — sodnega sluga v Tolminu! Tolmin je lep trg z romantično lego ob zeleni Soči, ki je, ako se ne motimo — slovenski trg, središče sodnega in političnega okraja z izključno slovenskim prebivalstvom. In sedaj išče c. kr. okrožno sodišče v Gorici za sodišče v Tolminu sodnega sluga, ki bo poznal — italijanski jezik! In nu, seveda: ako je razpis službe objavljen samo v laškem jeziku, potem si zdravi človeški razum ne more tega tolmačiti drugače, nego da justična uprava v Gorici vabi Italijane, naj zaprosijo za ono službo!!

Velika in nepregledna vrsta izgledov, kako se c. kr. državne oblasti — ne izvzemši justičnih — zagrešajo proti principu enakopravnosti, ker molijo malika italijanske hegemonije, je pomnožena torej še za en izgled. Tega najdete v »Osservatore triestino« od 3. septembra pod naslovom »Avviso di concorso« Praes. 1886 4/3 in podpisane: »Dalla Presidenza dell' i. r. Tribunale circondare, Gorizia, 30 agosto 1903«

To vam je tako zopet mal izgled, kako se v izvestni klasični državi neverjetnosti morajo državljani brez v s p e š n o boriti in pehati za vršenje osnovnih zakonov iste države!

Za danes dovolj do — prihodnjega služaja. Saj dolgo ne bo treba čakati!

Slovenski jezik na tržaškem magistratu — zakrit. Nekí mestni Slovenec nam piše:

Te dni sem bil šel na davčni urad na tukajšnjem magistratu, da bi storil svojo dolžnost. Nisem storil tega — o, to pripoznavam lojalno — z Bog ve kakim navdušenjem, ali sem šel, ker sem moral, kakor mora vsakdo. Hotel sem plačati osebni davek. Ne vedé, kam bi se obrnil, sem gledal razne nadpise nad vratmi. Slednjé sem zalotil tablo z napisom »Tassa personale«. Vstopil sem in opravil tu svojo dolžnost. Potem pa so me še poslali, naj grem počakat k blagajni. Obrnil sem se in odšel na hodnik, kjer je nekaka čakalnica. Tu sem zazrl neko »Kundmachung«, poleg »Notificazione« in poleg te — kos privitega papirja. Ker me je stvar zanimala, sem se pobrigal, kaj je tam privitega. Ali uganete, kaj je bilo? Bilo je slovensko »Oznailo« s tekstom one »Kundmachung« in one »Notificazione«!

Vidite, slovenski jezik je bil privit, da ni bilo čitati ni črkice. Oai sovražijo naš jezik in mu ne dovoljujejo mesta v svoji palači.

Mene pa je popadla jeza in kipela je jeza v meni in govoril sem si: »Zovejo me sem, naj jim prinesem svoje žulje, mojemu jeziku pa ne privoščajo mrvice prava!«

V tem me je pozval blagajnik in mi povedal v jeziku, ki ni moj: koliko mi je plačati! In jaz sem molče segnil v žep in plačal svoj slovensko roko in slovenskim trdom prilaženi denar!

Ali oni priviti in skriti slovenski tekst

na tržaškem magistratu ne govori le o tem, kako gospodje na naši komunalni oblasti sovražijo naš jezik, ampak pravi tudi, kako se tam brijejo norci iz istih državnih oblasti, ki pošiljajo magistratu razglase v treh jezikih.

Državni organi se ne razburjajo radi tega ali pa jim je tako postopanje celó všeč; nas pa, od katerih se zahtevajo vse možne žrtve, nas razburja tako zapostavljanje in žaljenje! Ali državne oblasti naj si zapomnijo, da si mi ohranjamo dobro v spominu, da se nam take krivice morejo goditi v glavnem zato, ker — slavna c. k. vlada neče drugače!

Nas ne potrebujejo. Uprava električne železnice Trst-Opčine je dala napraviti in razobesti po javnih lokalih urnik odhoda in prihoda vozov.

Ta urnik je natisnen samo v laškem jeziku, iz česar bi morali sklepati s pomočjo najnavadnejše logike, da uprava ne reflektira na slovensko občinstvo in njega denar. — Kakor z urnikom, tako je tudi z vsemi nadpisi na vozeh in na postajah!

Kakor gg. na upravi te nove železnice nočejo poznati našega jezika, tako bi morali mi — ne posuševati se njih samolaških vozov!

Klin s klinom!

Guverner Milner na potovanju. Včeraj zjutraj ob 7.55 uri se je guverner kapske kolonije (v južni Afriki), lord Milner odpeljal po južni železnici iz Trsta v Marijino toplice na Češko. Na kolodvoru so se poslovili od njega tukajšnji angleški konzul sir Churchill ter dvorna svetka Schwarz in Strobach.

Nova industrija v Škedenju. G. Viktor Hugo Pontini pravi je za dovoljenje, da sme na tabularni št. 161 in politični 410 v Škedenju ustanoviti tovarno za mlo (Zajfo) in atiskalnico za rastlinska olja.

Interesiranci dožijo lahko pismene pri tožbe proti temu do 14. t. m. na magistratu ustmene pa dne 15. t. m. posebni komisiji, ki se tega dne sestane na omenjenem zemljišču.

Znižanje cene sladkorja. Že danes ali jutri bo, če ne po vseh, pa vsaj po večini prodajalnic mogoče dobivati sladkor po znizanih cenah. Za sedaj se cena znža le nekaterim vrstam, a tekom meseca bo znižanje cene že dovršeno. Kilogram sladkorja bo od sedaj naprej za kakih 12—16 stotink cenejši.

Zanimiv slučaj. Kakor se nam poroča od povsem zanesljive strani, je te dni tukajšnje c. kr. okrajno sodišče za kazenske stvari obsodilo dva mlada moža, vsakega na 12 ur zapora, ker sta se protivila zapretni nekega javnega lokala. Obsojena sta na podlagi izpovedi dveh c. k. redarjev.

Dotičnika vložita priziv proti tej obsodbi in dokazeta z mnogimi pričami, da niti nista bila ne v omenjenem lokalu in ne v njega bližini, v času, ko so redarji imeli tam posla!

Mi smo bili že obveščeni o postopanju redarjev v omenjenem slučaju, a smo molčali v nadi, da se vsa ta zadeva pozabi. Ker je pa prišlo, česar nismo pričakovali, spregovorimo o tem kričečem slučaju obširneje tedaj ko poreče s dnija zadnjo besedo.

Dr. Krstić pred sodiščem. Dr. Krstić je lanskega leta v svoji »Pravi naši slogi« dokazoval, da je on nedolžen na detomoru, izvršenem po njegovi ljubici Gosar. V to se je posluževal nekaterih momentov, ki so se pojavljali v istem procesu, a ker je bil proces še v stadijumu preiskovanja, bil je dotični članek zaplenjen in se je proti Krstiću uvela radi pregrešenja proti tiskovnemu zakonu kazenska preiskava. Deželno sodišče ga je takrat obsodilo in dr. Krstić je uložil proti temu ničnostno pritožbo. Najvišje sodišče je pritožbo vsprejelo in zavkazalo, naj se ponovi tožba. Krstićev branitelj je namreč trdil, da so bili tiskani samo tisti iztisi »Prave naše sloge«, ki so bili predloženi v cenzuro in da toraj dotični članek ni prišel med ljudstvo.

Včeraj se je pred tukajšnjim deželnim sodiščem vršila druga obravnava in sodni dvor je obsodil dr. Krstića, ker se je na obravnavi izkazalo, da je bilo tiskanih več iztisov lista, nego je trdila obramba in ker ni mogel vpoštevati izgovora da je bil Krstić, ki je tudi odgovorni urednik svojega lista, takrat bolan.

Kontrolni shodi za leto 1903. Kontrolni vojaški shodi se bodo, kakor druga eta, tudi letos vršili v moravski vojašnici na starem Lazaretu. Druga kontrola (Nachkontrolle) za one rezerviste, ki ne pridejo na

glavno kontrolo in ki pripadajo nadomestnemu okraju št. 97., pa se bo vršila v veliki vojašnici. Operacije počenjale se bodo ob 9. uri zjutraj in sicer po sledečem redu: A. Glavna kontrola.

V dne 7., 8., 9., 10., 12. in 13. okt. predstaviti se bodo morali vsi oni vojaki, ki pripadajo vojni mornarici po redu začetnih črk njih priimkov in sicer:

dne 7. oktobra od črke A do črke D
" 8. " " " E " " I
" 9. " " " " K " " N
" 10. " " " " O " " R
" 12. " " " " za črko S
" 13. " " " " od črke T " " Z

Dne 14., 15., 16., 17., 19., 20., 21., 22., 23. in 24. vojaki, ki pripadajo pešpolkom lovskim batalijonom, konjeniškim polkom, topništvu, ženiji, trenu, remontnim in montur-skim zalogam, saniteti in vojaškim provi-jandam in sicer:

dne 14. oktobra od črke A do črke C
" 15. " " " " D " " F
" 16. " " " " G " " I
" 17. " " " " K " " L
" 19. " " " " za črko M
" 20. " " " " od črke N " " O
" 21. " " " " P " " R
" 22. " " " " za črko S
" 23. " " " " od črke T " " V
" 24. " " " " W " " Z

Druga kontrola.
dne 25. novembra od črke A do črke H
" 26. " " " " I " " N
" 27. " " " " O " " R
" 28. " " " " S " " Z

Na kontrolo mora se prinesiti seboj vojaško knjižico. Kontrole so oproščeni med drugimi tudi tisti, ki so tekom letošnjega leta bili na vojaških vajah, ali pa so se predstavili za aktivno službo; in sicer tudi tedaj, ako so bili valed bolezniki takoj po zdravniškem pregledu zopet odpuščeni, oziroma ako so bili odpuščeni valed že zadostnega števila novincev.

Prisnjenje za osvobodjenje od kontrole morajo biti opremljeni s kolekom 1 krona, naslovljene na pristojno poveljništvo nadomestnega okraja in se morajo položiti (za one, ki bivajo v tržaški občini) na mestni magistrat. Klor ne pride pravočasno na kontrolni shod, bo strogo kaznovan.

Prilpavnica za srednje šole na Proseku. Na c. kr. pripravnišči za srednje šole za Proseku bo vpisovanje učencev dne 14. in 15. septembra; dne 16. t. m. bo začetek šolskega leta s sv. mašo in potem začne redni šolski pouk.

Na vpisovanje morajo privedi učence starši ali njihovi namestniki; predložiti morajo krstni list, zdravniško spričevalo o cepljenju koz in o zdravih očeh ter zadaje šolsko spričevalo.

Vodstvo c. kr. pripravnišči za srednje šole. Prosek, dne 3. septembra 1903.

Voditelj:
Henrik Leban.

Slavnost v Dolini. K večeršnjemu poročilu dostavljamo še, da sta se za sodelovanje na slavnosti dne 13. septembra oglašili še sledeči društvi: 11. Čitalnica pri sv. Jakobu v Trstu. 12. Pevsko društvo »Slovenec« iz Boršna.

11 leten ubežnik. Minolega leta jo je popihel iz hiše očetove v Šbeniku 11-letni Anton Galletta in se je bil pridružil nekemu črkusu. Obisti so se zvedla brigale za mladega ubežnika in so ga slednjič tudi iztaknile v Colonia Veneta. Izročile so ga avstro-ogrskega konzulatu v Benetkah, ki ga je seveda napotil proti domu v Šbenik. Včeraj je mladi ubežnik dospel v Trst na parniku »Sultan«. Prepoščamo fantaziji čitate-ljev, naj si naslikajo prizor srečnega zopetnega svidenja med očetom in sinom — ubežnikom!

Samomor mladenke. 19-letna Georgina Bartoli, stanujoča v ulici Torrente št. 34. je zavzela včeraj precejšnjo množino fenilne kisline z namenom, da si konča življenje. Dasi zdravnik je sicer upotrebil vsa primerna sredstva, da bi mladenki rešil življenje, toda njegova prizadevanja so ostala brezuspešna. Samomorilka je umrla kmalo na to v bolnišnici, kamor so jo bili prenesli. Vzrok samomoru ni znan.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 20,8, ob 2. uri popoldne 27,5 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 768,3 — Danes plima ob 8,25 predp. in ob 6,54 pop.; oseka ob 1,38 popoldne in ob 1,12 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

Občinske volitve v Boljunu. Komaj je izvojevan boj v občini Žminj, že se je zapričel sličen boj v drugi istrski občini, katero bi hoteli Karnejci zopet dobiti v svojo peklensko oblast. Včeraj so se začele občinske volitve v Boljunu. A tu bo, kakor kaže, boj še huji, ker so tu italijanski razvili še hujo agitacijo.

Včeraj je torej volil tretji razred. Sinoči po zaključku lista pa smo dobili nastopno brzojavko iz Pazina: »Naših okroglo 130, na-protnih 80«.

Danes in jutri voli II. oziroma I. razred.

Hrvatski državni gimnazij v Pazinu. Šolsko leto 1903—1904 se prične 18. septembra s svečano službo božjo. Popravni izpiti se bodo vršili 16., 17. in 18. septembra, a vsprejemni izpiti za prvi razred dne 16. in 17. septembra. Vpisovanje novih učencev v više razrede bo 15., 16. in 17. septembra predpoludne. Vsaki učenec se mora oglasiti na ravnateljstvu, spremljan od staršev ali zakonitih zastopnikov.

Dosedanji učenci zavoda se morejo prijaviti za vpis od 16. do 18. septembra. Po 18. septembru ne more biti nikdo vsprejet brez dovoljenja c. kr. deželne šolskega sveta.

Učenci, ki žele biti vsprejeti v I. razred, morajo prinesiti seboj krstni list, s katerim dokažejo, da so dovršili 10. leto svojega življenja, ali da je dovršeno 31. dec. 1903. Ako so obiskovali ljudsko šolo, morajo predložiti spričevalo, predpisano po ministri-jalci naredbi. Oni učenci pa, ki so došli z drugih zavodov, morajo prinesiti seboj krstni list in vsa semesterska spričevala prejšnjih šolskih let, a zadnje s predpisanim dodatkom uprave tistega zavoda, katerega so obiskovali.

× **Pomanjkanje vode v Istri.** V Rovinju je zavladalo veliko pomanjkanje na pitni vodi. V sinčnji »Triester Zeitung« čitamo, da se v ponedeljek predpoludne snide na tukajšnjem namestništvu enketa, ki naj pogodi sredstva v lajšanje te kalamitete.

»Giornale« pa brzojavljajo iz Rovinja da so tam ljudje obupani radi pomanjkanja pitne vode in da so brzojavili v Benetke naj jim pošljejo vode!

»Triester Zeitung« ne more prav verjeti tej vesti ter izraža svoje dvome z lepo zao-kroženim: »Zakaj naj bi ne bilo res. Tudi sree ima svoj okus in vsakdo se najraje ob-rača tja, kjer je vse po njegovem okusu! Kdo hoče zamerjati Rovinjecem če ravno v Benetke hodijo po pitno vodo in druge — potrebščine življenja... idejalo?«

× **Samomor orožnika.** V Tapoglianu na Furlanskem ustrelil se je postajevođa orožniške postaje v Ajello, Anton Stok. Njegovo truplo so našli v gozdišču poleg vasi. Puška je bila privezana na drevesu tako, da si je mogel Stok nastaviti cev na sence in se ustreliti. Trdi se, da se je umoril radi nekega prestopka v službi. Imel je namreč o bivanju italijanskega kralja v Vidmu službo na ita-lijanski meji in se je med službo odstranil se svojega mesta ter se podal v bližnjo krčmo. Ta prestopek je bil naznanjen Stokovim pred-stojnikom, valed česar se je proti njemu uvela disciplinarna preiskava. Pred smrtjo je Stok pisмено naznanil svoj konec orožniškemu po-veljništvu v Gorici, odposlal je tudi 20 raz-glednic prijateljem in sorodnikom.

× **Nesreča v Nabrežini.** Z južnega kolodvora telefonirali so sinoči, da se je z vlakom, ki prihaja v Trst ob 8. uri in pol zve-čer, pripeljal iz Nabrežine neki delavec, ki je bil na delu težko ranjen. Zdravnik se zdravniške postaje se je takoj odpeljal na kolo-dvor, kjer je pričakoval na omenjeni vlak. Ranjenca so po prihodu vlaka prenesli v ko-čijo in ga odpeljali na zdravniško postajo, kjer so konstatirali, da ima zlomljene člene prstov leve noge.

Ko so mu podelili prvo pomoč, poslali so ga potem v kočiji na njegovo stanovanje na Greti št. 53.

Ranjenec, 30-letni Henrik Kobau, pone-srečil je v nekem kameolomu v Nabrežini, kjer mu je na nogo padel velik kos kamna.

× **Vladna podpora italijanskemu pa-robrodnuemu društvu.** Italijansko pa-robrodno društvo »Unione Istriana« je bilo že v skrajnih stiskah. Govorilo se je celo že, da je družba že blizu tam — kjer je — polom. Sedaj pa javljajo italijanski listi, da je tej družbi prihitela na pomoč naša slavna

c. k. vlada s tem, da jej je ministerstvo za trgovino podelilo iz državne blagajne letno podporo okroglih 18.000 kronic za vozno črto Pulj-Reka in druga pristanišča ob tej črti. In zopet imamo torej slučaj, ko so prihiteli na pomoč dobri prijatelji dobrim prijateljem!

Ali smola za državo je ta, da ne more govoriti po znani prislovi: »Roka roko umiva!«

Kajti roka naših signorov v Istri pač prejema rada iz roke državne, vrača pa jej — le z obiski v Vidmu!

Sicer pa nočemo posezati v to prijatelj-stvo, kajti nikomur ni smeti kratiti te pravice, da si prijatelje izbira tam, kjer — hoče!

Vesti iz Kranjske.

* **Trutzbürg v Ljubljani.** V »Slov. Narodu« čitamo, da se bo v nedeljo vršil v ljubljanski kazini ustanovni shod društva nem-ških delavcev pod imenom »Trutzbürg«. — Društvo bo podružnica zveze nemških delav-cev »Germania«. Kako provokatorično nasto-pajo Nemei v osrednji pokrajini slovenski, kaže že dejstvo, da so začeli dajati svojim društvom imena, ki zvane provokatorično. Na ustanovni shod pridejo na pomoč tudi Nemei iz Celja.

* **Socijalno-demokratični list »Na-prej«** v Idriji bo še nadeja izhajal, ker se idrijski socijalni demokratje nočejo pokoriti sklepu vodstva jugoslovanske demokracije, ki je hotelo, da list »Naprej« preneha iz-hajati.

Vesti iz Koroške.

+ **Važna principijelna odločba.** V trdem boju za enakopravnost so stali naši rojaki na Koroškem važen korak naprej, to je, dotirali so na važne principijelne odločbe. Dne 31. avgusta se je vršila kazenska raz-prava proti zdravniku dr. a Hudolistu, ker je na god sv. Cirila in Metodija prižgal umetalen ogenj. Sodišče je obsodilo dr. a Hudolista. Obtoženec je vložil priziv in prišlo je do vskljene razprave in na razpravi do jezikovnega konflikta. Ko je tožnec branitelj, dr. Brejce, začel svoj obrambeni govor v slovenskem jeziku, je vstal zastopnik držav-nega pravdnštva, češ, da on ne umeje slo-venskega jezika; zahteval je torej, naj so-dišče zaukaže branitelju, da mora govoriti nemški. Na to se je vnela huda bitka med braniteljem in zastopnikom državnega prav-dništva. Ta poslednji se je postavil na ab-surdno stališče, da le za one stranke, ki ne znajo nemški, predpisujejo naredbe, da je po-m o ž n o s t i poslovati žnjimi v njih mste-rinem jeziku, Nikakor pa da to ne velja za stranke, ki znajo nemški. Dr. Brejce je imel lahek boj proti takemu stališču in je stavil zahtevo, naj se sestavi takov senat, da bodo vsi sodniki z zapisanikarjem vred umeli slo-venski obrambni govor.

Sodni dvor je sklenil na to, da se raz-prava preloži za toliko časa, da bo možno sestaviti tak senat, če ga člani bodo vsi z možni slo-venščine.

S tem smo dosegli v Celovcu lepo principijelno zmago. »Mir« opaza:

»Tako smo zopet stopili za mogočen korak naprej na potu do enakopravnosti našega jezika; g. državnega pravdnika na-mestaiku pa svetujemo, da naj le hitro vzame slovnico slovenskega jezika v roke, ker jo bo morda prav kmalu rabil ob sestavi — prve slovenske obtožnice!«

Mi pa pridodajemo vsem Slovincem v sva-rilo in pouk, koliko se da doseči doslednim in odločnim nastopanjem v smislu veljavnih zakonov!

+ **Gluhjah** so ustanovili pevsko društvo »Drava«. Udeležba na ustanovni slavnosti je bila nepričakovano velika.

+ **Slovenska zmaga.** V Beli pri Že-lezni Kaplji se je vršila dne 24. avgusta občinska volitev. Izvoljeni so bili sami za-čajni Slovenci.

Brzojavna poročila.

Križa na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 4. (B) Nj. Vel. je vsprejelo dneš. ministerskega predsednika grofa Khuea Hedervarja v avdijenciji. Ob 1. uri popoldne vsprejme cesar grofa Julija Andassyja, ob 2. uri bivšega ministra taj-nega svetovalca Hieronymija in ob 3. pop. grofa Štefana Tisza v privatni avdijenciji.

Smrt poslanika.

DUNAJ 4. (B.) Avstrijski poslanik v Londonu, Fran grof Deym, je včeraj v Eekersdorfu v pruski Šleziji umrl vsled bo-lezni na sreč.

Odklonjene uniforme.

PARIZ 4. (B.) »Echo de Paris« javlja, da se je vojaška komisija končnoveljavno iz-rekla proti uvedanju novih uniform, ki so se dne 14. julija prvokrat javno pomerile.

Dogodki na Balkanu.

SREDEC 4. (B.) Vest, razširjena v ino-zemstvu, da je turška vlada izročila Bolgarski ultimatum, je neosnovana.

ATENE 3. (B.) Ministerski predsednik Rally je izročil tukajšnjim odposlancem ve-lesil pruško, naj bi izposlovali na turški vladi, da bi ista kaznovala guvernerja v Kruševu, Bahtyarja pašo, radi izgrediv, ki so jih upri-zarjali tamkaj turški vojaki.

Nesreča na morju.

ATENE 3. (B) Neki parnik, bržkone egiptske provenijence, se je razbil danes ob otoku Santorino. Le 8 pomorščakov je reše-nih. Podrobnosti n so še znane.

Požar v petrolejskih rafinerijah.

LVOV 4 (B) Lest javljajo iz Marijo-nopola, da je bil požar, navstal v petrolej-skih rafinerijah gališke karpatske družba, sinoči lokaliziran. — Družba je bila zava-rovana.

Vrenje med častniki Srbije.

BELIGRAD 4. (B) [Iz srbskega urad-nega vir] V Nišu so zaprli več častnikov, ki so sestavili proklamacijo, v kateri so upo-rnim načinom zahtevali kaznovanje onih čas-tnikov, ki so bili udeleženi na zaroti proti kralju Aleksandru.

Štrajk.

NIZZA 3. (B) 500 nakladalcev tuka-jšnjega pristanišča, mej temi tudi delavci pa-roplovnih družeb »F aycinete« in »Axobuste«, so stopili v štrajk. Ibi zahtevajo povišanje plačil. Blaga na desetih ladijah ni možno razložiti.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GOONIK
Lastnik konsorcijskega lista »Edinost«.
Natisnila tiskarna konsorcijskega lista »Edinost« v Trstu.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
X Svoji k svojim! X
X ZALOGA X
X pohištva X
X dobro poznane X
X tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan) X
X vpisane zadruga z omejenim poročtvom X
X prej Anton Černigoj X
X Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) X
X št. 1. hiša Marenzi. X
X Največja tovarna pohištva primorske dežele. X
X Solidnost zjamčena, kajti les se osuši X
X v to nalašč pripravljenih prostorih s tem- X
X perature 60 stopinj. — Najbolj udobno, me- X
X durni sestav. Konkurenčne cene. X
X Album pohištva brezplačno X
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
— ulica Tesa št. 52. A. —
(v lastni hiši.)
ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nikake konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi
po posebnih načrtih.
Ilustriran cenik brezplačno in franko.

TOVARNA POHIŠTVA
Rafael Italia
Velikansko skladišče in razstava
pohištva in tapetarij
— TRST —
ulica Malcanton št. 1.
po zelo nizkih cenah.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšeno premijo se plačila.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 25.000.000 K. Izplačane odškodnine: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavee poslojpa in premičinej r prot požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obnove namene.

Trst, Corso 28.

G. DOPLICHER

Velika zaloga klobukov in čepice vsake vrste

od gl. 1.50 do 3.50.

Poprave in moderniziranje se izvrši najtočnejše.

!! V korist !!

„Osrednji šolski Matiči“

Humpuleška sukna

... in lodni.

Moderno blago za obleke iz čiste ovčje volne po nizkih cenah priporoča

Karol Kocian

tovarna sukna

Humpolec

Češko

Uzorci zastoj in franko.

Naznanilo.

Podpisani naznanja cenj. občinstvu, da sem cene olja znižal in sicer prodajam:

Olje za luč	28 nvč.
Jedilno olje	34 »
» » bolje	36 »
» » najfinije II.	40 »
» » I.	44 »
Namizno olje	48 »
» » bolje	52 »
» » iz Zeneve	48 »
» » iz Bar.	48 »
» » iz Aix.	60 »
» » iz Nice.	68 »
Milo za kuhinjo	od 18—22 nvč.
» » pranje	26—30 »

Velik izbor toaletnih mil, škroba, sveč, kisa, voščila, vžgalice, sode in drugih potrebščin za perie.

Posilja tudi na deželo po pošti ali železnici od 5 kg. naprej.

V zmislu gesla: **Svoji k svojim!** se priporoča

IVAN MILLONIG

Trst, Trg Barriera vecchia št. 2.

Potnikom v Gorico

in romarjem na Sv. Goro

priroča se v sredi mesta ležeča

KAVARNA CENTRAL

na Travniku (tik cerkve) Piazza grande.

Elegantna oprema. Najboljša kava. Velika zber le pristnih likerjev in desertnih vin.

Tazlični časopisi. Trije biljardi iz najboljšje tvornice St. Martin v Parizu. Sestanek potnikov in kupčevalcev. Telefon.

Kavarnar Filip Pečenko.

✚ Zahtevajte ✚

bogato ilustrovani cenik poriškega blaga od gumija ki obsega jako zanimive novosti ter se pošilja gratis in franko.

Gummiwaaren Etablissement J. Schwarzmande
L. DUNAJ, Rothenburgstrasse 22.

Pri svetem Antonu Padovanskem.

Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, kumeral, roketov, kvadratov, kolarjev, Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diaraov in neštvisno nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov v vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, potoh, vencev, križcev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogocastju, izvršijo se vezanja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala idr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Posojila

ne manjše od 10.000 kron

na hiše, zemljišče, dedščine

KAROL OFNER

Ulica Caserma št. 6. - TRST. - Ulica Caserma št. 6.

(Posredovalci izključeni).

Rudolf Aleks. Varbinek

zaloga glasovirjev

najboljših tu- in inozemskih tovarn

Borzni trg št. 2 II. nadstropje

(nasproti sladčičarne Urbanis).

Razposojevanje, menjava, prodaja proti takojšnemu plačilu, kakor tudi na obroke.

Konkurenčne cene

Prodajalnica obuval Julija Romanelli

CORSO 8.

Velikanski dohod za jesenski čas.

Zaloga galoš.

Obuvala za gospode

črna, angleška po gl. 3.20, rumena,

po gl. 3.50

Specijaliteta obuval za dečke.

Obuvala za gospe.

črna ali rumena, angleška po gl. 3.30

nizki čevlji lakirani ali beli po gl. 1.80

Naročbe po meri.

CENE NIZKE.

FERDO GUŠTINČIČ

klesarski mojster

TRST (via Giuliani II) — BARKOVJE (zraven pokopališča)

Izvršuje vsakovrstna in najfinejša ornamentalna dela kakor n. pr.: oltarje, spomenike, kipe, poprsja. — Razna dela iz mramorja, cementa in gipsa, kakor tudi slike po fotografiji v vsakovrstnih formatih itd. itd. Več slik je na ogled v »Narodnem domu« v Barkovljah.

Lastni kamenolom v Petrovici (Repen).

Žage na motor.

Cene po pogodbi in jako nizke.

Priporočuje se slav. slovenskemu občinstvu za obile naročbe udani

Ferdo Guštinčič

klesarski mojster.

Prodaja manifakturnega blaga SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.

in podružnica

„alla città di Londra“

ulica Poste nuove št. 3. (Brunerjeva hiša)

Izgotovljene obleke za moške, dečke in otroke. Moške obleke od 6.50 do 24 gl.; za dečke od 4 do 12 gl. Jopiči iz snovij od 3 do 8 gl. Hlače iz snovij od 2—4 gl. ravno take iz najfinejšje volne od 4.50 do 8 gl. Velik izbor finih površnikov v barvah od 8 do 24 gl. Volnene obleke za otroke od 3—12 let od 2.50 do 9 gl.; isti iz platna od 1 do 5 gl. Haveloki (Loden) za moške, dečke in otroke po zelo zmernih cenah. Hlače od moleskina za delavce (iz lastne predilnice v Korminu). Močne srajce lastnega izdelka po 1.20 gl. Zaloga jopičev Orleans, platna, črnega in barvanega satena za pisarniško osobje.

Bogat izbor snovij za moške obleke toli na meter koli za naročbe po meri, koje se izvrše v slučaju potrebe v 24 urah.

Svoji k svojim OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v ulico Riborgo št. 25 po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvalo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Na milijone dam

rabi „Feolin“. Vprašajte Vašega zdravnika, ako je „Feolin“ najboljši kozmetik za kožo, lasi in zobe. Najgrši obraz in najostudnejše roke zadobe takoj aristokratsko finost in obliko z rabi „Feolina“. „Feolin“ je angleško mlo sestavljeno iz 42 zlatih in svežih zelišč. Jamčimo, da se s porabo „Feolina“ popolnoma odpravijo gube na obrazu, kožni črvi, ogorenja, rdečice na nosu itd. „Feolin“ je najboljšje sredstvo za očistje in vzdrževanje in olepšanje lasi, zabranjenje iste proti odpadanju, plešam in boleznim v glava. „Feolin“ je tudi najnaravnejše in najboljšje sredstvo čiščenje vzdrževanje in olepšanje lasi, zabranjenje iste proti odpadanju, plešam in boleznim v glavi. „Feolin“ je tudi najnaravnejše in najboljšje sredstvo za za čiščenje zob. Kdor redno rabi „Feolin“ mesto mila, ostane mlad in lep. Vrne se takoj denar, ako bi „Feolin“ ne imel popolnega vspcha. Cena komada 1 K 3 komadi 2.50 K, 6 komadov 4 K 12 komadov 7 K. Poštuna za 1 komad 20 st. od 3 nadalje 60 st. Povzetje 60 st. več. Glavna zaloga M. Feith, Dunaj, VII., Mariahilferstrasse 38.

Zaloga v Trstu: L. Nagelschmid, zaloga in prodaja na drobno ul. S. Sebastiano 1, Ivan Angeli, ulica Canale 5, Ett. Zernitz ul. Stadton 2, Jos. Ziron ul. Caserma S. Agenzia Zullin, Corso 21, Ivan Cilia, ul. S. Sebastiano, M. Malchin, A. Peruta ul. Geppa 14 II.

Na Reki: Braca Pavačić, mrotilnica.

Tovarna za cementne plošče

ANDREJ STOLFA

Trst. - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.

Cementne plošče umeđene od 25 in 33 cm, šestvoglne plošče od 20 in 25 cm

po K 2.— □ m.

Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne boji nikake konkurence bodisi glede cene ali kakovosti blaga.

30 malih stanovanj z eno sobo in 2 sobami in eno kuhinjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v hišah Stofla. Pisarna v ul. Giuliani št. 20 A, I. na istr. od 1—2 in 5—7 up.

Urar F. Pertot Trst ulica delle

Poste 1, vogal ul.

Cariatia. Prodaja srebrne ure od 3 gl. naprej, zlate ure od 8 gl. naprej. Izbor sten-

skih ur, regulatorjev i. t. d. Popravlja vsakovrstne ure po jako zmernih cenah.

ZALOGA USNJA

M. Madriz

Piazza Nuova 1 uhod ul. S. Caterina

TRST.

Velika zaloga vsakovrstnega usnja najboljših tu in inozemskih tovarn.

Tovarna nadplafov ter vseh predmetov te stroke.

Ugodne cene.

Lepa mebilirana soba

s prostim vhodom se odda takoj. Ob enem tudi mala sobica primerna za delavce. Več se poizve v tiskarni »Edinost«.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu krebzanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izzrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borja naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.